

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 10/2015

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са објављивања пресуде од 24.11.2015. године

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОД 24.11.2015. ГОДИНЕ**

Председник већа:

Констатује се да објављивању пресуде присуствују:

Заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић,

-пуномоћник оштећених адвокат Гордана Андрејевић,

-оптужени Живковић Миодраг и банилац оптуженог адвокат Драган Палибрк,
са приправницама је ли тако, добро.

Можете устати.

Након већања и гласања веће је једногласно донело, а председник већа јавно
обављаје

У ИМЕ НАРОДА

ПРЕСУДУ

Опт. Живковић Миодраг, са личним подацима као у списима,

На основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

Да је:

дана 14.06.1992. године у вечерњим часовима у Бијељини, у Босни и Херцеговини (БиХ), као припадник добровољачке јединице при српским оружаним формацијама, кршећи правила међународног права за време оруженог сукоба који је тада постојао на простору БиХ, а није имао карактер међународног сукоба, између наоружаних формација српског, хрватског и муслиманског народа који је живео у БиХ, противно члану 3 став 1 тачка 1а и 1ц IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, („Службени лист ФНРЈ“ бр.24/50), и члана 4 став 1 и став 2 тачка А и тачка Е Допунског протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 12.08.1949. године („Службени лист СФРЈ“ бр.16/78 - Међународни уговори), према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, а у односу на које се мора поступати у свакој прилици човечино, без икакве неповољне дискриминације засноване на етничкој или верској припадности, насиљно поступао, вршио силовања и примењивао нарочито увредљиве и понижавајуће поступке којима се вређа лично достојанство,

па је тако:

након што је њему и припадницима добровољачке јединице Драгану Јовићу, Зорану Ђурђевићу и Алену Ристићу (против којих је поступак правноснажно окончан), у разговору у кафићу „Треф“, мештанин Данило Спасојевић (против кога се поступак одвојено води у БиХ), рекао да у граду живи мусимански екстремиста , да набавља оружје за Мусимане и да у својој кући има оружја, сви заједно постигли договор да оду до његове куће у Новом насељу, у улици Омладинских бригада, до које су се довезли путничким возилом марке „Застава 128“, где им је Данило Спасојевић показао кућу , након чега су наоружани ватреним оружјем и униформисани, сем Данила Спасојевића који је био у цивилној одећи, ушли у кућу тражећи оружје од , па кад им је исто предато извршили претрес куће, одузели новац и накит, да би потом уз претњу оружја, у присуству , његове супруге и синара и млдб. , принудили ћерку и снаху - супругу , да са себе скину сву одећу, а затим у ходнику и у суседној просторији над њима наизменично вршили силовања и противприродни блуд, стављајући им своје полне органе у уста, након чега је Драган Јовић ставио цев аутоматске пушке у уста ошт. и извршио опаљење, чиме га је лишио живота, а затим су напустили кућу, потеравши испред себе ошт. и ошт. кроз град голе и босе, додатно их мучећи и понижавајући на тај начин, као и који је био обучен, да им покаже ко има возило у комшилуку, а обзиром да се њихово возило претходно заглавило у каналу поред пута и да није могло да се покрене, па стигавши до куће у улици Тузланска цеста бб, ушли у кућу и од исте одузели новац, накит, кључеве од возила и возило марке „Југо 55“, којим су се удаљили са лица места, водећи са собом ошт. и ошт. , успут оставивши Спасојевић Данила у граду, након чега су наставили пут ка Брчком, да би доласком у место звано „Љељенча“, Општина Бијељина, зауставили возило и испред возила поново наизменично вршили њихово силовање и противприродни блуд, стављајући им своје полне органе у уста и у анус (чмар), да би их потом, голе и босе оставили на путу и удаљили се са лица места,

-чиме би извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије у саизвршилаштву у вези члана 22 истог Закона.

На основу члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258 став 3 ЗКП-а, оштећени се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

Странке могу изјавити жалбу Апелационом суду, а преко овога суда, у року од 15 дана од дана достављања писменог отправка пресуде.

Седите.

Рок за жалбу, то можемо и после.

Заменик тужиоца: Добро.

Председник већа: Колико тражите, 15 дана?

Заменик тужиоца: 15 дана.

Председник већа: Добро.

Заменик тужиоца за ратне злочине након објављивања пресуде тражи рок, односно продужење рока за жалбу у смислу члана 432 ЗКП, то суд доноси

РЕШЕЊЕ

Дозвољава се продужење рока за изјаву жалбе у смислу цитиране законске одредбе.

Ја ћу само укратко изнети разлоге овако донете пресуде, јер првостепену пресуду којом је оптужени Живковић Миодраг ослобођен од оптужбе Апелациони суд је укинуо и предмет је вратио на поновно суђење. Решењем Апелационог суда није дат ниједан налог у смислу извођења нових доказа, то је тачно да је суд онако како је то и заменик тужиоца за ратне злочине у завршној речи рекао да је експресно поновљено суђење, али ја би то само уобличила у законску форму и рекла да је суд иначе дужан да води рачуна да кривични поступак спроведе без одуговлачења и да онемогућава било какву злоупотребу права усмерену на одуговлачење поступка, а све у смислу члана 14 ЗКП.

Наиме овде у поновљеном поступку ништа ново нисмо утврдили, нити смо извели ниједан доказ. Овде, што је неспорно то је да се овај критични догађај десио у време оружаног сукоба, унутрашњег оружаног сукоба који је био на простору Босне и Херцеговине. Неспорно је да је овде оптужени Живковић Миодраг био припадник Српске радикалне странке, да је био добровољац, да је био заједно са Јовићем Драганом, Ђурђевићем Зораном и Ристићем Алени тог критичног дана 14.06.1992. године, да је дошао до куће сада већ покојног , да је ушао у кућу како каже само из разлога да би се извршио претрес куће, да би се видело да ли има оружје обзиром да је то већ чуо у кафићу како је то већ детаљено речено и раније приликом објављивања пресуде.

Међутим оно што је било спорно, спорно је да ли је Живковић Миодраг критичном приликом силовао овде оштећене . Чињеница је и то је такође неспорно да су оне брутално силована и да је тог критичног дана извршено убиство , да је убиство извршио Јовић Драган. Међутим, овде оптужени Живковић Миодраг током целог поступка негира извршење кривичног дела. Негира да је био наоружан, негира да је био у униформи. Да је био у униформи то су тврдили поједини саокривљени односно тврдио је Јовић, тврдио је Ристић, док Ђурђевић Зоран је рекао да је он био у тренерци, а Живковић Миодраг је рекао да је стајао у ходнику куће код улазних врата и да је видео да је вршен претрес куће, да су пронашли неко оружје, видео је да се дешавају силовања, покушао је да спречи тако што је говорио да се изађе напоље да је сада доста, међутим како га нико није послушао он је изашао напоље и у кући је прецизно рекао ко је кога силовао. Међутим он је тврдио да он никога није силовао. Оштећене и које су том приликом брутално силоване и над којима је вршен противприродни блуд ниједног тренутка нису указале на Живковића Миодрага. Наравно, оне њега не познају али при том нису дале ни опис како је Живковић Миодраг изгледао. Оне су управо описале лица која су се понашала изузетно агресивно, лица која су падала у очи и лица која су им и учинила зло како оне кажу. А то су била лица која су била у униформи. Неспорно је утврђено да су Јовић Драган, Ђурђевић Зоран и Ристић Ален извршили силовање оштећених и јер оне кажу они су... не може да каже како су та лица изгледала, она каже „ја их нисам ни гледала, ја нисам гледала, у

очи их нисам гледа“.

она је препознала поједина лица и овако је рекла, дакле опис кога су дали од овде оптужених дао је , дала је и . Они су рекли, је рекла да јој је у кући било између четири и пет лица и мисли да су се сви измењали приликом силовања, не може да каже ко је био у униформи, а ко у цивилу, нити може да се сети да ли је неко имао браду, бркове, минђуше, те свега тога не жели да се сети. она је у прво време, први пут када је била испитана у својству сведока тврдила да су сви били унiformисани, тек касније је она променила исказ и рекла једно лице је било у цивилу. Дакле нисмо тачно могли да утврдимо ни број колико је било лица у цивилу, колико је било унiformисано.

Приликом спровођења истражне радње препознавања је препознала Јовић Драгана и Ристић Алена. За Ђурђевић Зорана је рекла да је сигурно био присутан али суд једино што може да закључи да она говори искључиво о унiformисаним лицима за које је и говорила да су били груби, да су били зли, да су почели да их силују и у тим тренуцима видела је своју смрт. Дакле то је исказ који имамо од . је доста непрецизна и неодређена и није био њен исказ довољан да суд увери у извесност предузетих радњи силовања и противприродног блуда од стране оптуженог Живковић Миодрага кога нико од оштећених лица која су критичног дана била у кући, не препознаје или на било који начин описује. који је супруг оштећене и брат оштећене је истакао да је сада већ осуђени Јовић Драган за којег је дао веран опис црн, висок, имао браду и ословљавали су га са „капетан“, малтретирао је његову супругу на ходнику односно силовао је на различите начине, док за лице које је његову сестру одвело у собу категоричан је да се ради о лицу које је било у униформи. Стим у вези је приликом предочавања фотографија на фотографији која му је предочена препознао Јовић Драгана као лице које је малтретирало и силовало његову жену, а исти је приликом предочавања фотографија за осуђеног Ристић Алена навео да је био присутан том приликом. Оштећени је приликом испитивања у Окружном тужилаштву у Бијељини 02.10.2009. године, истакао да је добро запамтио лик тих особа које су биле у кући и описао је Јовић Драгана - имао је ознаке на рамену, највише се истицао, мисли да је управо он убио његовог оца и Ристић Алена млађи од осталих са минђушом у увету. На главном претресу 17.10.2011. године након предочавања фотографија препознао је Јовић Драгана и Ристић Алена, док је за фотографију број 1 на којој се налази оптужени Живковић Миодраг категорично изјавио да му то лице није познато. Из исказа сведока може се утврдити да је Јовић Драган који је лишио живота описан као лице које је имало око 30 година, био је висок и имао је браду а оштећена је осуђеног Јовић Драгана препознала приликом предочавања фотографија у истрази дана 29.03.2011. када је навела да јој лице личи на лице које је убило њеног супруга.

Дакле, са свега изнетог када се искази оштећених пажљиво анализирају може се несумњиво закључити да оптуженог Живковић Миодрага нико од оштећених не препознаје, нити у довольној мери описује као лице које је критичном приликом предузело било коју од недозвољених радњи, нити наводе да је било које лице које је предузело неку од радњи било у тренерци. Стога се изводи несумњив закључак да су управо једино унiformисана лица Јовић Драган, Ђурђевић Зоран и Ристић Ален о којима оштећени говоре и које једино препознају наизменично вршили силовања и противприродни блуд над оштећенима и , а управо та лица су и осуђена правноснажном пресудом овога суда.

Суд је са посебном пажњом ценио сагласне исказе сведока оштећених и у погледу чињенице да је из возила које је одузето од у граду изашао Спасојевић Данило којег једино издвајају у односу на

даља дешавања у месту Јељанче, међутим за овај суд наводи оштећене да се не може сетити јесу ли сва четворица, да не зна да ли су сви учествовали у силовању, да мисли, не зна колико њих се измењало, осим да то није био један, као и посебна сазнања који се везано за своје сећање изјашњавао више од 19 година након критичног догађаја и којем се из прича чини дакле ни он не зна, да се радило о сва четири лица из возила. У контексту чињенице да оптуженог Живковић Миодрага који је био врло карактеристично различито одевен у односу на остала лица нико од оштећених присутних у односу на остала, нико није препознао нити на ближи начин описао, суд у овом конкретном случају оставља у сумњи односно на радњи силовања и противприродног блуда које се оптуженом стављају на терет.

Дакле прецизираним оптужницима тужиоца за ратне злочине Живковић Миодрагу је стављено на терет да је кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ извршио у саизвршилаштву у вези члана 22 са сада осуђенима Јовић Драганом, Ђурђевић Зораном и Ристић Алена. Одредбом члана 22 КЗ СРЈ који се примењује у овом конкретном случају прописано је да и саизвршилаштво као облик саучесништва у кривичном делу постоји у ситуацији ако више лица учествовањем у радњи извршења или на други начин заједнички учине кривично дело. Дакле, за постојање саизвршилаштва је неохподно да буде испуњен и објективни и субјективни услови односно учешће у делу и свест о заједничком деловању, што се све огледа у том да код саизвршилаца постоји одговарајући допринос у извршењу кривичног дела у виду предузимања радње извршења кривичног дела и неке друге радње које у тесној вези са радњом извршења, те у свести о заједничком деловању саизвршилаца ако заједнички предузимају радње извршења или у њиховом заједничком умишљају уколико одступају на основу договора и тиме са неком другом радњом битно допринесу извршењу кривичног дела.

Имајући у виду напред утврђено ово чињенично стање према становишту овога већа, из изведенih доказа не може се на несумњив начин утврдити да је оптужени Жиковић на начин како је то описано прецизираним оптужнициом или на неки други начин учествовао у извршењу предметног кривичног дела, односно да је заједно са осуђенима свестан заједничког деловања прихватио радње ових осуђених и то силовања противприродног блуда и нарочито увредљиве понижавајуће поступке. У ситуацији заједничког договора да се у кући изврши претрес јер је исти према информацијама добијеним од Спасојевића Данила означен као мусимански екстремиста који наоружава Мусимане што се утврђује из сагласних исказа и осуђених Јовића, Ђурђевића и Ристића након чега по доласку у кућу и извршеном претресу долази до описаних радњи силовања и противприродног блуда, као и примењивања нарочито увредљивих и понижавајућих поступака којима се врећа лично достојанства, према становишту овога суда не постоје докази да је Живковић Миодраг који је у кући ушао ради вршења претresa створио заједничку одлуку са Јовић Драганом, Ђурђевић Зораном и Ристић Алена да се над оштећенима врши силовање, противприродни блуд и примењују нарочито увредљиви и понижавајући поступци.

Такође овај суд налази да изведен докази не указују да код оптуженог Живковић Миодрага постоји свест о заједничком извршењу радњи кривичног дела, те да не постоје докази које радње предузима оптужени, а које омогућавају извршење силовања те нарочито увредљиво и понижавајуће поступке, нити постоје докази да исти на неки начин доприноси радњи извршења кривичног дела од стране сада осуђених.

Дакле не постоје докази да је оптужени својим понашањем показао да се саглашава са радњом другога, нити да је при извршењу дела те радње прихватио као своје поступајући на тај начин као саизвршилац, а само присуство оптуженог приликом критичних догађаја, што је једино неспорно утврђено, по становишту овога суда не може представљати значајан и конкретан допринос извршењу кривичног дела у

питање. Дакле овај став је изражен у пресудама Апелационог суда једна од тих пресуда Апелационог суда је и у Кж1 По2 1/12.

Имајући у виду све напред изнето суд налази да нема доказа да је оптужени Живковић Миодраг према оштећенима насиљно поступао, а чинјенични опис оптужног акта не опредељују у чему се састоје радње насиљног понашања овде оптуженог. Стим у вези применом принципа да када постоји сумња у погледу одлучних чинјеница које чине обележја кривичног дела или од којих зависи примена неке одредбе КЗ „*in dubio pro reo*“ прописаног члана 16 став 5 ЗКП а имајући у виду обавезу суда прописану одредбом члана 16 став 4 ЗКП да се осуђујућа пресуда може заснивати само на чинјеницама у чију извесност је суд потпуно уверен.

Суд је узимајући у обзир да се прецизирањем оптужнициом тужиоца за ратне злочине оптуженом Живковић Миодрагу ставља на терет вршење силовања и примењивање нарочито увредљивих и понижавајућих поступака којима се врећа лично достојанство, те имајући у виду чинјеницу која произилази из наведених исказа оштећених, сведока и одбране оптуженог Живковић Миодрага, те писаних доказа који су изведенi током поступка да нема поузданих доказа да је извршио кривично дело које му је стављено на терет.

Апелациони суд је у свом решењу указао суду да би требало обратити пажњу на исказ сведока који је дана дана 12.08.2009. године у делу где наводи да је један од извршилаца неки Спасојевић из Бијељине водио до куће унiformисана војна лица који су били припадници СРС.

Суд је ценио овај исказ сведока од 12.08.2009., али је имао у виду пошто је више пута и саслушан током овог поступка да је на прецизна питања када је одговарао на питања рекао „били су унiformисани“, прецизно је навео која су то лица била унiformисана, с тим што истиче да је „једно лице било у тренерци“. Сведок који је управо критичном приликом испитивао, саслушавао овде Живковић Миодрага каже: „Миле је био у тренерци“ и искључиво је истакао да је био у белој тренерци. После постављања питања није могао баш да се сети да ли је то био горњи део или је доњи део била униформа или искључиво је била тренерка у горњем делу коју је носио Живковић Миодрага, тако да је суд прихватио те исказе сведока у том делу јер управо ти искази су сагласни и са одбраном овде оптуженог Живковић Миодрага. Ако посматрамо и исказ која је први пут када је била саслушана и после тога још једанпут искључиво тврдила да ниједно лице није било у цивилу, сви су били унiformисани, али после на прецизна питања она је издвојила и рекла „једно лице је било у цивилу“ али и за још неко лице је рекла да је имало и маску са прорезима на очима да је то апсолутно током поступка није могло бити утврђено.

Апелациони суд је указао да је суд морао брижљивије да цени и исказ сведока оштећене која је навела да се нико од лица која су ушла критичне ноћи у кућу није противио није рекао не, нити је спречавао.

Ово веће је брижљиво ценило исказ сведока оштећене, међутим, она каже изричito, ја не могу тачно сад да кажем ког датума је то било, али она каже: „неки глас рекао је немој више, доста је, а то није био тај комшија“. Каже: „неко ко је био распоређен у ходнику рекао је доста“, што се све управо поклапа са одбраном овде оптуженог Живковић Миодрага који је доследно тврдио да је покушао да позове све саоптужене односно саучеснике у овом кривичном делу да изађу да прекину са радњама али да нико на то није обазирао пажњу.

Суд је одбио предлог заменика тужиоца за ратне злочине да се у својству сведока испитају Јовић Драган, Ђурђевић Зоран и Ристић Алen из разлога што су управо ова лица саучесници у овом кривично-правном догађају, правноснажно су осуђени, те је суд у смислу члана 406 став 1 ЗКП извршио увид у њихове исказе.

То би било најкраће образложение, детаљно образложение добићете у писменом отпраку пресуде.

Довршено у 13,30 часова.

Записничар

Председник већа-судија